

A pénz imádata mellett útját állja Jézus jöttének, szívekbe való megérkezésének a hatalom féltése is. Gondoljunk Heródesre, a kegyetlen, de hatalmát görcsösen féltő királyra, aki Jézus születésekor királyságát, balga módon, veszélyeztetve hitte, s emiatt – Jézust halálra kerestetve – lemészároltatta a betlehemi fiúgyermeket, az evangélium tanúsága szerint. Nagy kölönk, Arany János, Ráchel siralma című versében éneklie meg a véres eseményt, amelyben a gyermekeit sirató anya a király fejére olvassa szörnyű bűnét, s megjósolja Jézus zsarnokság és gyűlölet feletti diadalát: „Zsarnoki féltésed vérengzése volt ez: / De tudd meg, de tudd meg vérszopó Heródesz, / Hogy ő nincs elveszve! / Napjaid számítvák, megifjul az idő, / és, kitől rettegsz, nem féli fegyverid ő, / Az Ige, az eszme!” A hatalmát féltő, véreskező király néhány év múlva távozott az élők sorából, a felső hatalomnak engedelmeskedve anélkül, hogy szívébe fogadta volna Jézust, a szeretetet. Jézus pedig győzedelmesen vonult be az emberi szívek felé tárt kapuján. Tanítványai után ezrek és ezrek fogadták be őt, s az övéhez hasonló, kínos vértanúság sem úzhetette ki Mesterüket szívékből. Istvánt Jézus első vértanújaként tartjuk számon, ezért került névnapja Jézus születésnapja után, karácsony második napjára. Őt is hatalomféltésből köveztették, ölték meg a zsidó vallási vezetők. Megkövezésekor, akárcsak Jézus, hóhéraiét imádkozott, majd ezt mondta: „Íme, látom az eget megnyílvá, és az Emberfiát, amint az Isten jobbjára felől áll” (ApCsel 7,56). Azoknak, akik hatalomféltésből bezárták szívüket Jézus előtt, nem volt részük soha büntetésben Isten részéről. Azok magukat büntették és büntetik ma is. De akik Istvánhoz hasonlóan kitérték szívüket Jézus előtt, és befogadták őt, azok előtt Jézus megnyitotta „az eget”, kitérta Isten országa kapuját.

Bárcsak mi is megláthatnánk Isten országa kapujának „megnyílását”! Ennek pedig csak egyetlen feltétele van: elhárítva minden akadályt Jézus útjából, megnyitni előtte szívünket, és befogadni őt. Írországban van egy régi szokás. Karácsony estéjén égő gyertyát tesznek az ablakba, hogy Józsefnek és Máriának mutassa: e fény, ez a család otthonába, asztalához várja őket. Karácsonykor és életünk minden napján mi is tegyük ki szeretetünk ragyogó gyertyáját szívünk ablakába, hadd hirdesse e parányi fény, hogy Jézusnak és vele minden testvérünknek van hely a mi szívünkben. Ámen.

SZILVESZTERI SZÁMADÁS

Mt 25,14–21

Az esztendő utolsó estéje, órája, nemcsak az öröm, a mulatozás, a vidámság, hanem az önmagunkba nézés, a számadás alkalma is. Ilyenkor minden istenhívő ember tudja, hogy talentumaival, a rábízott értékekkel el kell számolnia a nagy Gazda, Isten előtt. Ura számadásra szólító kérdésére: mit tettél

a rádbízottakkal? – felelnie kell: kamatoztatta-e talentumait, megkettőzte-e élete értékeit, „Isten drága pénzét”, vagy „földbeásva” azokat, tétlenül várta a számadás pillanatát? Úgy van ez pontosan, mint a jézusi példázatban. Azt különösebb magyarázat nélkül is könnyű mindenkinek, akinek van füle, lelke a hallásra, megérteni.

Mégis sokan vannak, akik ebben az évben is elásták talentumaikat. Ami az anyagiakat illeti, test-lélek-idegőrlő igyekezetben, szakadatlan rohanásban próbálták gyarapítani, kamatoztatni azokat, lehet, hogy sikeresen, de az is lehet, hogy fáradságuk értelmetlen, hiábavaló volt, kudarcba fulladt. Azonban a lélek kincseinek gazdagításában, amelyekből Isten nekik is bőkezűen osztogatott, tétlenek voltak. Ott szunnyadtak azok lelkükben, mint elhagyott bánya mélyén a fényes aranyérc, ahelyett, hogy felszínre kerülve, gyarapítsák, gazdagítsák, jobbá, igazabbá, nemesebbé tegyék tulajdonosukat, az embert.

Voltak olyan szolgák, emberek is, akik elpazarolták, eltékozták az Istentől, Uruktól kapott értékeket, talentumokat, „atyai örökségüket”, s a számadás óráján, tékozlásuk nagy bűnének tudatában, szomorú szívvel, könnyes arccal keresik Atyjuk örömet jelentő hajlékát, megbocsátó szeretetét. S ez még a jobbik eset, hisz Isten kész mindig megbocsátani, hajlékába fogadni, örömtől ujjongó karjaiba zárni hazatérő gyermekét. De hányan vannak, akik eltékozolva életük értékeit, félve Isten atyai szigorától, menekülnek a számadás elől. Pontosabban: menekülnének, de nincs hová, mert Isten elől, akárcsak önmagunk, lelkiismeretünk elől, elmenekülni, elrejtőzni nem lehet! Sokan a halálban keresnek menedéket Isten, lelkiismeretük számonkérő, gyötrő kérdései elől, de Isten ott is megtalálja őket! Arany János Hídavatás című balladájában egy fiatal fiúról van szó, aki utolsó pénzét is eljártszotta a kártyán. A vesztes fiú halálba menekülését mesterien ábrázolja a költő: „A kártya nem 'fest', - a fiúnak / Vérgyöngy izzad ki homlokán. / Tét elveszett! ... ő vándorútnak / - Most már remény nélkül, magán - / Indul a késő éjszakán. // Előtte a folyam, az új híd, / Még rajta zászlók lengenek: / Ma szentelé fel a komoly hit, / S vidám zenével körmenet: / Nyeré 'Szűz-Szent-Margit' nevet. // Halad középig, hova záros / Kapcsát ereszték mesteri, / Éjfél is a négy parti város / Tornyában sorra elveri, - / Lenn, csillagok száz-ezeri. // S amint az óra, csengve, bongva, / Ki véknyan üt, ki vastagon, / S ő néz a visszas csillagokba: / Kél egy-egy árnyék a habon: / Ősz, gyermek, ifjú, hajadon.” S a fiú képzeletében a Duna hullámaiból, megelevenedve, kikelnek a halálba menekülő, magukat vízbeömlő emberek, s mintegy felavatva az új hidat, eljártsszák öngyilkosságuk jelenetét. Eleinte csak egyenként, aztán „...seregben, / Cikázva, némán ugranak, / Mint röpke hal a tengerekben, / Vagy mint csoportos madarak /Föl-fölröppenve, szállanak. /.../ Néz a fiú ... nem látja többé, / Elméje bódult, szeme vak, / De, amint sűrűbbé, sűrűbbé / Nő a veszélyes forgatag: / Megérzi sodrát, hogy ragad. // S nincs ellenállás e viharnek, - / Széttörni e varázsgyűrűt / Nincsen hatalma földi karnak. - / Mire az óra egyet üt: / Üres a híd, - csend mindenütt.” A mindenét eltékoztolt

fiú, a számadás elől, kétségbeesésében, bódult képzelete szüleményeitől elkápráztatva a Duna habjainak sírjába, a halálba menekült. Pedig Isten őt is szerette, s kész volt megbocsátani, és örömébe fogadni tékozló gyermekét. De az, íme, eltékozolt talentumai után, „Isten drága pénzét”, az életet is eldobta magától! A nagy Számadás elől menekülve sokan jutottak és jutnak a balladai fiú sorsára, s kevesen, akik vállalták és vállalják az Istennel való szembenézést, talentumaik eltékozlása után. Szégyennel és szorongással a szívükben állnak Gazdájuk elé, s Uruk boldogan fogadja őket. De akkor boldog igazán, amikor látja, hogy szolgálói kamatoztatták talentumaikat, s a számadás pillanatában emelt fejjel jelentik: Uram, Gazdám, íme, jól sáfárokodtam! Gyarapítottam a rámbízott talentumokat, értékeket, többé lettem szeretetben, jóságban, emberségben, s mindezzel a Te dicsőségedet, emberek jólétét, Országod épülését szolgáltam.

Boldog a Gazda, de boldog az a szolga, az az ember is, aki szilveszter estején, 2001 utolsó óráiban így áll Gazdája, Istene elé, s gazdag lélekkel, kamatoztatott mennyei kincsekkel, nyugodt szívvel halad át az esztendők között, az idő végeérhetetlen folyama felett átívelő számadás-hídon, a hitben, hogy a túlsó parton, éjfél utő toronyórák bongása közben, nemcsak egy boldog új esztendő, hanem Urának, édes Atyjának öröme várja. Ámen.

SZÁMADÁS ÖNMAGUNKRÓL

Róm 14, 12

Lassan 2002 utolsó óráihoz, „végpontjához” közeledik életünk. Nemskára éjfél ut az óra, s a felzokogó harangok elsiratják, elbúcsúztatják a megöregedett, megfáradt esztendőt, átengedve azt a múltnak, a történelemnek.

A hívő ember, az esztendők őrsváltásának pillanatában, gyermeki hálával és köszönettel fordul édes Atyja felé, hő imával áldva Őt, hogy örök szeretetével, jóságával és gondviselésével az elmúló évben is megtartás és élet volt számára, minden körülményben. Egyben „évváró mérleget” készít, feltéve a hagyományossá vált kérdéseket: Milyen volt ez az esztendő? Jó vagy rossz? Boldog vagy boldogtalan? Bőséges, gazdag, „kövér” vagy ínséges, szegény, „sovány”? Mit hozott, mit adott számomra? Örömet vagy bánatot? Sikert vagy kudarcot? Szerencsét vagy szerencsétlenséget? Egészséget vagy betegséget? S tulajdonképpen nemcsak egyének, hanem közösségek is számadásra készítetik, vonják az elmúló évet, hogy a jó eredmények biztató fényében, a kudarcokból okulva vágjanak neki az új időegységnek.

Az igazán, mélyen hívő ember azonban nemcsak az esztendőt „vallatja” ilyenkor, annak végén, hanem önmagát is. Nemcsak az év milyenségét megmutató zárszámadás érdekli, hanem önmagáról is „zárszámadást” készít.